МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ І АСПІРАНТІВ

ISSN 3083-6557 print

НАУКОВІ ПРАЦІ МАУП

Випуск 1 (51), 2026

Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції
“SCIENCE VISION 2035.
МОЛОДЬ ФОРМУЄ МАЙБУТНЄ”

26 березня 2026 р.

Київ
2026

УДК 330-339; 321.7; 159.9
М58

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 5 від 29.04.2026)

Редакційна колегія:

С. В. Храпатий, д-р фіз.-мат. наук, проф.
К. В. Муравйов, д-р юрид. наук, проф.
Я. М. Раєвська, д-р психол. наук, проф.
С. О. Лисенко, д-р юрид. наук, проф.
Г. О. Братусь, д-р екон. наук, проф.
І. М. Капеліста, канд. наук з держ. упр.
Є. Я. Черняк, координатор роботи НТСА МАУП у зв'язку з науково-дослідною частиною
М. І. Данилюк, голова НТСА МАУП, голова НТСА МАУП ін-ту психології та соціальних наук
В. В. Карцева, заступник голови НТСА МАУП, заступник голови НТСА МАУП ін-ту психології та соціальних наук
М. Бабенко, секретар НТСА МАУП
А. Котляр, голова НТСА МАУП Навчально-наукового ін-ту управління, економіки та бізнесу
В. Грибенюк, голова НТСА МАУП Навчально-наукового ін-ту безпеки
О. Скарлат, голова НТСА МАУП ф-ту дизайну
А. Боженок, голова НТСА МАУП ф-ту комп'ютерно-інформаційних технологій

Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

Міжрегіональна Академія управління персоналом.

М58 Наукові праці МАУП / редкол.: С. В. Храпатий (голова) [та ін.]. Вип. 1 (51). Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2026. 198 с. Бібліогр. в кінці ст.

У збірнику висвітлено матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції "Science Vision 2035. Молодь формує майбутнє" (Київ, Міжрегіональна Академія управління персоналом, 26 березня 2026 р.).

Наведено тези доповідей учасників науково-практичної конференції МАУП з таких проблематик: молодіжні наукові візії розвитку сучасного бізнесу; психологія і соціальні науки майбутнього: молодь як рушій інновацій; роль молоді у забезпеченні безпеки та дотриманні прав людини в Україні; дизайн у контексті суспільних та технологічних трансформацій; сучасні цифрові виклики: доброчесність, ШІ та відкриті технології.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться висвітленими темами молодіжної науки в Україні.

Видається з 2001 року.
Періодичність: 1 раз на квартал.
Засновник: *ПрАТ "ВНЗ "Міжрегіональна Академія управління персоналом".*

УДК 330-339; 321.7; 159.9

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2026

ЗМІСТ

МОЛОДІЖНІ НАУКОВІ ВІЗІЇ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО БІЗНЕСУ

В. С. Бабак
Модель сервісного партнера підприємства оптової торгівлі *10*

К. А. Буніч
Значення електронних платіжних систем для розвитку сучасного бізнесу *12*

А. О. Глуха
Формування товарної інноваційної політики підприємства в умовах сучасного ринку *15*

А. М. Демедюк
Торговельна політика України як інструмент розвитку міжнародного бізнесу в умовах війни *17*

Д. Д. Жемелка
Використання штучного інтелекту в туристичному бізнесі як стратегія сучасної конкурентоспроможності *19*

К. Г. Кононенко, А. В. Лигирда
Енергетична трансформація туризму: модель енерго-хабів для сталого розвитку *21*

А. С. Котляр
Освіта як драйвер розвитку молодіжного підприємництва *24*

А. В. Крецька, А. Р. Мельничук
Фінансова грамотність молоді як соціально-психологічний фактор економічної самостійності *26*

А. Р. Макійчук
Цифрова трансформація фармацевтичної галузі *28*

А. А. Марциняк
Підтримка бізнесу як інструмент забезпечення соціально-економічних прав людини в умовах правового режиму воєнного стану: публічно-управлінський аспект *31*

М. Очкас
Бюджетно-податкові інструменти стимулювання підприємництва в Україні: сучасні виклики та стратегічні перспективи *33*

Ю. О. Полонський
Особливості цифрового маркетингу в ІТ-секторі економіки *35*

А. С. КОТЛЯР
здобувачка другого курсу третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, спеціальність "Публічне управління та адміністрування", ННІУЕБ, Міжрегіональна Академія управління персоналом

Науковий керівник:
І. А. СЕМЕНЕЦЬ-ОРЛОВА
д-р наук з держ. упр, проф., ННІУЕБ, Міжрегіональна Академія управління персоналом
ORCID: 0000-0001-9227-7426

ОСВІТА ЯК ДРАЙВЕР РОЗВИТКУ МОЛОДІЖНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

У сучасних умовах трансформації економіки освіта відіграє ключову роль у формуванні підприємницького потенціалу молоді. Підприємницька освіта спрямована на розвиток знань, навичок і мотивації, необхідних для започаткування власної справи та ефективної реалізації бізнес-ідей. Вона забезпечує формування підприємницького мислення, здатності до інноваційної діяльності, прийняття управлінських рішень і готовності до ризику в умовах невизначеності.

Особливого значення набуває інтеграція теоретичних знань із практичним досвідом, що реалізується через бізнес-симуляції, стартап-проєкти, стажування та співпрацю із представниками бізнес-середовища. Такий підхід сприяє розвитку критичного мислення, креативності та навичок командної роботи, які є необхідними для успішної підприємницької діяльності.

Крім того, підприємницька освіта відіграє важливу роль у формуванні економічної активності молоді, стимулює самозайнятість і створення нових робочих місць, що є важливим чинником соціально-економічного розвитку країни. У контексті глобалізаційних процесів та цифрової трансформації економіки освіта також забезпечує адаптацію молоді до змін ринкового середовища, сприяє розвитку цифрових компетентностей та підвищенню конкурентоспроможності на національному і міжнародному рівнях [1].

Таким чином, освіта виступає не лише інструментом передачі знань, а й стратегічним ресурсом формування підприємницького середовища, розвитку інноваційного потенціалу молоді та забезпечення сталого економічного зростання.

За даними OECD, у країнах ЄС близько 39 % молоді віком 15–30 років віддають перевагу самозайнятості, однак фактично лише 7 % є самозайнятими . Це свідчить про наявність значного розриву між підприємницькими намірами та їх практичною реалізацією. Крім того, у період 2018–2022 років лише 5 % молоді працювали над створенням стартапу, тоді як ще 4 % керу-

вали новими підприємствами . Водночас, за оцінками OECD, якби рівень підприємницької активності молоді відповідав показникам дорослого населення, це дозволило б створити понад 3,6 млн додаткових підприємців [2].

В Україні розвиток молодіжного підприємництва також демонструє позитивну динаміку, попри складні соціально-економічні умови. Станом на 2023 рік частка молоді серед фізичних осіб-підприємців становить близько 25–30 %, що свідчить про активне залучення молодого населення до підприємницької діяльності. Водночас, за інформацією Міністерства цифрової трансформації України, з початку повномасштабної війни кількість нових реєстрацій бізнесу через платформу Дія перевищила 300 тис., значна частина з яких припадає саме на молодь [3].

Міжнародний досвід підтверджує важливість інтеграції освіти і бізнесу. Зокрема, це спрямованість на розвиток фінансової грамотності та підприємницьких навичок молоді через практичне навчання, цей досвід активно впроваджується і в Україні, починаючи з ліцеїв.

Крім того, за результатами досліджень Gradus Research, у 2023 році близько 18 % української молоді розглядали можливість відкриття власного бізнесу, що свідчить про зростання підприємницьких настроїв навіть в умовах економічної нестабільності. Разом з тим, основними бар'єрами залишаються обмежений доступ до фінансування, нестача практичного досвіду та високий рівень ризиків, пов'язаних із воєнними умовами [4].

Таким чином, український досвід підтверджує загальносвітову тенденцію: попри значний потенціал молоді до підприємницької діяльності, необхідним є посилення ролі освіти, державної підтримки та інституцій розвитку бізнесу для ефективної реалізації цього потенціалу.

Важливим напрямом є також розвиток соціального підприємництва. Дослідження показують, що молодіжні соціальні підприємства сприяють створенню робочих місць і вирішенню соціально-економічних проблем, однак стикаються з бар'єрами доступу до фінансування та освіти. Серед ключових проблем розвитку молодіжного підприємництва виділяють недостатній рівень практичних навичок, обмежений доступ до фінансових ресурсів та страх невдачі, а також недостатній рівень поінформованості молоді щодо можливостей фінансової підтримки, зокрема грантових програм, державних ініціатив та міжнародних проєктів. Значна частина молодих людей не володіє інформацією про доступні інструменти фінансування, умови участі у програмах підтримки бізнесу, а також механізми подання заявок на отримання грантів. Це обмежує їхню здатність реалізувати власні бізнес-ідеї навіть за наявності мотивації та базових знань. За даними глобального дослідження у 2024 році 49% населення утримувалися від відкриття бізнесу через страх провалу [5]

Таким чином, освіта виступає не лише джерелом знань, але й інструментом формування підприємницької культури, розвитку інноваційного мислення та підготовки молоді до ведення бізнесу. Ефективна інтеграція освітніх програм із практикою бізнесу, впровадження стартап-освіти та підтримка молодіжних ініціатив є ключовими умовами активізації підприємницької діяльності молоді та забезпечення сталого економічного розвитку.

Джерела

1. *Iryna Kalina, Nataliia Shuliar*. Strategy for the development of digital technologies for business processes at an enterprise in/under conditions of economic uncertainty: monograph. Recommended for publication by the Academic Council of the Interregional Academy of Personnel Management. 2023. 168 с. URL: http://surl.li/qbwcc.
2. OECD. URL: https://www.oecd.org/en/topics/sub-issues/inclusive-entrepreneurship/youth.html?utm_source=chatgpt.com
3. Державна служба статистики України. URL: https://data.gov.ua/organization/derzhavna-sluzhba-statystyky-ukrayiny
4. Gradus Research. URL: https://gradus.global/report/
5. Global Entrepreneurship Monitor. URL: https://www.gemconsortium.org/reports/latest-global-report?utm_source=chatgpt.com

А. В. КРЕЦЬКА

здобувачка першого курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальність "Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок", ПВНЗ "Буковинський університет"

А. Р. МЕЛЬНИЧУК

здобувачка першого курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальність "Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок", ПВНЗ "Буковинський університет"

Науковий керівник:
Т. В. ШТЕРМА

д-р екон. наук, проф., декан ф-ту інформаційних технологій та економіки, ПВНЗ "Буковинський університет"

ФІНАНСОВА ГРАМОТНІСТЬ МОЛОДІ ЯК СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ФАКТОР ЕКОНОМІЧНОЇ САМОСТІЙНОСТІ

У наш час суспільство визнає, що основою економічної безпеки особи є фінансова грамотність. Ми повинні навчатися правильно і раціонально розпоряджатись своїми коштами, адже саме від нього залежить майбутнє країни й економічний розвиток.

Наведемо простий приклад. Двоє студентів отримують однакову стипендію — по 2 000 грн щомісячно. Один витрачає її вже в перші дні на розваги та дрібні покупки, а потім змушений економити або позичати гроші. Інший — планує свої витрати, відкладає частину коштів на заощадження та вкладає їх,